

kat.komo

13987

III Mag. St. Dr.

P

Denisewicz Basilii Navis Reipublicae Polonae.

PANEG. et VITAE
Polon. Fol.
N. 30.

NAVIS

1048.

REIPUBLICÆ POLONÆ

^{IN}
Amplissimo Orbis publici Océano vacillans difficil-
limis variorum moliminum Syrtibus

DETENTA.

Cui expeditæ Regni Sarmatici AQUILINÆ Albæ vehementes
excitando suis afflatibus ventos conquistis binis, de pe-
ctore Suo Regalibus Armis obviam

*Fausto Solis Occidentis ad propria Poloni Poli Firmamenta
redituro Ortui.*

Desiderabilem intrandi subministrant portum, quamobrem,

Remis quanto citiùs velisq; extensis

Imbecillitas subiectorum quam maximè incapax,

â

Splendore Lucis publicæ grandævo nimijs promanens sudoribus,
eam ad navigandum undis jisdem juvando,

^{IN}

Flumen Eloquentiæ Palladis prudentis
suos superaddens fontes,

SERENISSIMO ac INVICTISSIMO

DOMINATORI

AUGUSTO III.

*DEI Gratiâ Regi Polonia, M. D. Lithva-
nia, Russia, Prussia, Masovia, Podlachia,
Samogitia, Podolia, &c. &c. Hæreditario
Principi ac Electori Saxonia.*

Eodem murmurenti ampli Oceani ore. cum nominato inferiùs
Naucloero, Ea rudis Minervæ Pòesmata

DE CANTAT.

ANNO 1738.

1849 In Avitum STEMMA
S E R E N I S S I M I
R E G I S.

I.

Arma duo REGIS conservans cor Aquilinum
Audax ad pugnam iammodò pectus habet.
Pectore dum vult armato tractare duella
Hæc, expeditis omnia vincet alis
Feriet hæc Aquilæ vis forti corde Leonem,
Cum manibus centum nil Briaræus ei.

13987. III.

1050.
P A N E G Y R I S.

Diuva Nos saltim parum, Tu *Neptune*
Adorari per Nos si vis (Rex aquarum
Qui gubernas Maris Naves, Exporrige
A fontibus suis vivis, (Nobis claves
Det ut labor non sit vanus, Ad lavandū
Poloniæ quisq; Civis. (Regi manus

Stat ad Littus modò navis, Et Aquila velox avis,
Quâ Sarmatæ gens munitur,
Per eam à Corvo segni, Universum corpus Regni
Sanissimè custoditur,
Et ex Navi fabricata. Regi Laurus est oblata,
Quæ cum Regno hoc unitur.

Regis hujus Laureati, Victorias nolunt pati
Hostilitas Libertatis,
Grex in pace vive tutè, Hastæ strictæ, & acutæ,
Sunt ejusdem Majestatis
Nam per terras, & per mare, Desidero has laudare
Colereq; quò ad satis.

Arma tandem Regis colo, In Polono eo Polo
Pro primo & Principali,
Qui sunt Viri pravi recti, Debent arma hæc ample-
Cum amore Cordiali, (æi,
Quia illis dum pugnatur, Facillimè liberatur
Regnum clade à fatali

Aquila tu Polonorum, Corde tenens vim armorum,
Quam Rex dedit pro pignore
Evolato usq; Cælos, Et concine lætum mælos
Partim corde, partim ore,
Præsentia qui caruit, Varsoviæ comparuit
Majestatis cum splendore.

Emicuit ut Sol verè, Ad Polonos de sydere

1051.

Serenata cum facie,

Resoluto tandem Regi, Stemus firmo pede ei

Martiali in acie

Nam per lumen non vulgare, Resplenduit ut Sol

Universæ Sarmatiæ.

(clare

Nostri vitæ in diebus, Post nubila venit Phæbus,

Cum radijs gaudiorum,

Ut omnibus fiat satis, Amplificat sauroomatis,

Liberrimum Regni forum

Mentem nostram post sagacem, Propter pingvem

Lampadem dat Oleorum.

(nobis pacem

Pingve pacis hoc unguentum, Agricolis est argentum

Hoc in pace dat his Telus,

Vbi prata rident lætè, In patrio Arietè,

Aureum jam crescit Vellus

Bino Regis sub mucronè, Audax semper cum Leone

Minimusq; est Catellus.

Per hoc opus, & non vile, Sarmatiæ cor Aquilæ

Occuparunt arma bina,

Vt evitent gentes cladem, Mitigantur per eadem

Diffidia intestina

Poloniæ hoc dat sydus, Quod Patriæ qui perfidus,

Nil nocebit Catilina.

Cum Aquila hac volucris, Habet satis sibi lucrì

Poloniæ Dominatus,

Sub AVGVSTO coronato, Liberrimus est à fato,

Incolarum habitatus

Vbi bini Regis enses, Post fatales dies, Menses

Tutissimus quisq; Status.

Sarmaticæ isti genti, Ad hunc Regem venienti

Nil amplius enim restat,

Per innatum Rex amorem, Pater enim ex se favorè,

Penatibus nostris præstat

Aquilaq; jam dispersam, Poloniam universam

Cum his armis, alis gestat.

Arma

Arma Regis hæc gemina, Proficua dant semina,

Ex his almæ sunt aristæ,

1052

A sereno ejus Throno, Pro utili eas bono

Metunt omnes parolistæ

Qui habebit autem harum, Manipulum aristarum

Felix debet esse iste.

Nam ut pacis fiat quies, Metunt eas, ad hos dies,

Cum gaudio & Coloni,

Interra, & Oceano, Hoc aluntur puro grano

Qui sunt pares Macedoni,

Æuropa est tota testis, Quod AVGVSTE Rex Vos

Manipulus JAGIELLONI.

(estis

Pro salute ejus granum, Quod est purum, simul sanum

Armis binis roboratum,

Hoc est Regis singulare, Concivibus suis dare

Cum venia pectus gratum,

Non alius Rex sed iste, Hoc nocivum, & quòd tristè

Conculcavit Regni fatum.

Per calcatum omnis fati, Vitam dedit Libertati

In his Regnis in instanti,

Heroicam per virtutem, Restauravit & salutem

Læthaliter ægrotanti,

Ubi ejus perspectiva, Respublica salva, viva,

Quoniam est hic Rex tanti.

Florens fama immortalis, Qui de grano es Regali,

In hoc Regno multa meres,

Fers in hostem Enses duos, Non delebit ullus tuos

Immortales characteres,

Non Euryppus, nec Euphrates, Fide vera es Nostrates

Os de osse nostro hæres.

Non oclusæ sunt fenestræ, Parentelæ celsæ Vestræ,

Patritios per Heredes,

Nam sic sub te, & sub ijs, Pro hoc demus grates Dijs,

Quod fatalis procul cædes,

Fide vera, ast non Gracûm, Tela vestra simul tecû

amplectuntur Regni ædes.

Quantum Fulmen praeliorum, Tanta vis est gladiatorum

1053 Per te Rex, qui times Deum,
Quorum hæc est sæpe scena, Illis Martis in arena
Hostem vincis mortis reum,

Per ferreum tu Rex stylum, Vereberis neq; hilum
Centimanum Briaræum.

Robur Vestrum magnanimū, Nobis dat cor & animū,
Cum virium Dis cælestū

Polonorum genti isti, Tutamina porrexisti,
Ad hunc casum nimis mæstum,

Per vos Regem resolutum, Libertati restitutum
Vtilitas & Honestum.

Per Regia arma duo, Judicio quisq; suo
Inveniet vitæ modum

Fortem habens vim in Thronis, Vt gladio Macedo-
Gordiorum scindet nodum,

Libertati quamvis tritæ, Vltimatam unquam vitæ
Non admittet peryodum.

Propterea non Vulcanus, Sed potentis Jovis manus,
Fecit arma Regis bina,

Ut fuerint nimis stricta, Exacuit benedicta
Perfectio DEI trina,

Quæ dum nobis pacem quærunt, Modo in se corda
Poloniæ Aquilina. (ferunt

Diana his approbatis, Quæ est Dea castitatis
Inserviens DEI aræ,

Non alios enses eos, Qui defendunt ipsos Deos,
Desiderat ad Altare

Quibus potest decertari, Pro succursu singulari
Jovi Patri suo dare.

Si hos Enses amant astra, Jam cum illis Mars ad castra
Unum habet condictamen

Nec cadendo fors in vanum, Hosti reddat purum
Nobis autem solum stramen (granum

In Dianæ simul sinum, Donum demus vitulinum.
Enses Regno ad juvamen.

Nam pax illis firma datur, Nemo ab his vulneratur
 Præcipue favorita, 2054
 Non dans ansam ad ruinam, Pro vulnere medicinâ
 Hic in sua habet vita,
 Per eadem Regis tela, Ad salutem est medela
 Poloniæ infinita.
 E converso Arma Regis, juxta normam suæ legis
 mortem habent in paratis
 Inde Illa nihil peccant, Læthalitet quando necant
 Hunc, qui osor libertatis,
 Tales Regis Protoplastæ, Ab his robur, neq; hastæ
 Liberandæ sunt a fatis.
 Jam Poloni Patriotæ, Arma Regis habetote
 Reclusa hic de vaginis
 Copiisq; libertatum, Salvatote Vestrum statum
 Ne penates voret cinis,
 Cum Polono vestro Polo, Sit in Deo salus solo,
 Et Regiis armis binis.
 Sub AVGVSTO eo Rege; Polonia tute dege
 Neq; hostem ullum pave
 Tu qui struis Regi dolum, In eodem sibi colum
 Vt non frangas magis cave,
 Spero hanc his necem fore, Cum MARIA Rex u-
 In hoc Regno salve ave. (xore
 In Polona Palestina, Lætare Rex & Regina,
 Viviteq; dies lætas,
 Nervus Vobis Herculeus, Ne noceat aculeus,
 Corrobolet vestras metas
 Per serenas Maiestates, Lætas Vobis fert æstates
 Hæc Regia Vestra ætas.
 Ideoq; Vestram vitam, Regno huic infinitam
 Optant omnes Sauromatæ
 Per eandem sine fatis, Palmis viæ Laureatis
 Vobis ò Rex jam sunt stratæ,
 Dans Regnorum Hosti fræna, Victoriæ manu plena
 Cum Polonis triumphate.

Fama volans dic & jube, Vt concinent omnes Tubæ,
1500 7055. Regi huic pro salute,
Altissima sua voce, Proclamando omnes doce
Et dic Jovi quod est rutè
Nam sub Regis caractere, Libertati jam Chymeræ
Non nocebunt hæ astutæ.
Polonia exultato, Et nunquam jam desperato,
Sed in Rege hoc spem ponè
Ad minimum confer nutum, Ferrum tuū hoc acutū
Bino Regis cum mucronè,
Nam per totum non per partem, Addent Tibi cor
Regiæ hæ vires pronæ. (ad Martem
Regnatoris hoc operè, Triumphato magnoperè
In hac Tui ævi luce
Tam in fago, quam in toga, Pro hoc Rege DEVM
Qui liberat Vos à cruce (roga,
Nam post omnem Belli cladem, Vt aliquā Illiadē
Hostem Tuum claudit nuce.
Vivit Patris dote morum, Conservatq; jus Avorum
Qui Regnum hoc facit forte,
Angustias libertatum, Ad æternum trudit fatum,
Ne noceant in cohorte
Manu DEI Benedicta, Solvit vincla legis stricta
Sub Regali sua sorte.
Vobis Rex & Vestris telis, Opem DEVS det de cælis,
Regni hujus ad fulcimen,
Per invictas Tuas manus, Polonorum quisq; sanus,
Et ægrotat Hostis crimen
Calcanteq; Tuo pede, In Patria confers Æde
Cum floribus dulce vimen,
Inter gentes has desertas, Ne aurea hæc libertas
Patitur exilium,
Et sub svæta Vestra cura, Respublica ut sit pura
Vitiorum jam vilium,
Cadentem hic a vitijs, Rex fulcito Comitijs
Per Senatûsconsilium.

more Regis Patrio, live ullo convitio

In hac Regni libertate,

Armis Hostes domas binis, Velut rosa sine spinis

Flores Patris Majestate

Si has habes in se dotes, Hisce opem dare potes

Poloniæ desolatae.

Ut sit dulcis Domi fumus, Filiorum Pater summus,

Omnibus fer alimentum,

Per medium suæ pacis, Quo Patriæ lucrum facis,

Libertati da augmentum,

Sub Te, quod est Regnum totum, Sternens plantis

Ex Te Rege, est contentū (Vestris votum

Ad scabelum Vestrum pedum, Ut det Deus vim Mace

Gens Victrices palmas iacta (dum

Tecum Rege, & Principe, Jam vivere hic incipe,

Hilaria sæpe tracta,

Rex, quem colit gens Europæ, Exporrigit sua ope

Ad æternam pacem pacta

Dulcem pacis dat quietem, Aureumq; Arietem,

Rex per suum nobis zelum,

Propter totum Regni statū, Est extensum & para-

Ejus Navi remus velum. (tum

Et in manu hac Regia, Terra Regni egregia,

Et in corde habet Cælum.

Scito quod Rex timens Jovem, Non surripit ulli Bovē

Sed plurimum adhuc addit,

In terrestri hac cohorte, Contentatur sua sorte,

Ad numina rectè vadit,

Regnans non in absoluto, Corde suo resoluto

Hoc sublevat, quidquid cadit.

Est vulgare Regi Vobis, Virtutibus suis probis,

Læta dare viris mæstis,

Sors est ea Vestræ iræ, Misereri & punire

Reum mortis Vos potestis,

Semel subit pœnas ille, Misereri autem mille

Clementia Vestra Testis.

Clementi hoc vitæ ductu, Nunquam erat sine fructu,
1057 Vt minimis non det plura
Nec occupat seotio, Sed in quovis negotio,
Corroborat fracta Jura,
Noscent ut ab imbre gramen, Post pondera jam
Civitates Pegi Rura (gravamen
Vibsq; hæc *Varsaviensis*, Quæ fuerat nimis densis
Langvoribus circumdata,
Hæc sub Vestro Dominatu, In quocunq; suo statu
Evitando dura Fata,
Regnatore Te præsentē, Omni carens renitente,
Felix illa & beata.
Sub Regali Vestra cura, Venit, quæ jam peritura,
Fundamenta ad pristina,
Ab iniqua vice Fati, sumus omnes liberati,
Vestra sorte & divina,
Nam in Regno hoc non frustra, Longa vive seculi lu-
Rex Polone & Regina (stra
In hocRegnum dum intrastis, Splendoribus exsiccastis
Lacrimarum Oceanum,
Sub tempore hoc præsentē, Libertati jam cadenti
Porrexistis Vestram manum,
Propter fidem meliorem, Fatemur Vos alitorem,
Tanquam pulli Pelicanum.
Quoniam es justus, clemens, Cum optimo Jove tenens
Facis bene bonis, malis,
Qui est Alfa, & Omega, Vobis ille fors Colega
Dum nec ullum unquam fallis,
Justæ vitæ Rex selecte, Juxta numen vivis rectè
Virtus Vestra semper talis.
Rex, quem nobis DEUS dedit, Cui nostra gens obedit.
Dominatur in nos juste
Cujus dotes adæquatæ, Per gariens Flumen latæ
Sub Deorum aris ustæ,
Non alium, sed hunc sonum, Ad Regium dabant
Regna, jube Rex AVGVSTE. (Thronum

Si habemus Vos per Deum, Coronemus hunc puteū
Populorum voce clara
Ex quo sitim extingvimus, In amplexū pedūimus
Jubet ipsa Deipara,
Rex AVGVSTVS svave mare, Sponte sua degustare
Dulcia dat post amara.
Tandem ob has svaves dapes, Hybleenses semper apes
Sapida dent Regi mella
Repetoq; arma item, Quæ secando omnem litem
Ad cruenta spectant Bella
Hosti umbra ad faciem, Regi Vobis ad aciem,
Præluceat Cæli Stella.
Univerſum Jovis Sydus, Aquilæq; hujus Nidus
Cum Polonis suis pullis,
Nam dum per Vos stat Latium, Ad quietem dent
Vobis nodis sine ullis, (spatium
Poloniæ Rex nisi es, Tecum sit & nostra quies,
Regni hujus in medullis.
Enim vero te Regnante, Face Belli ne flagrante
Gentem nostram sumet cinis
Lithvania cum Sarmatis, Spem fert sibi à Legatis
Ex his Vestris armis binis
Causâ Vestri Dominatûs, In Patria proclamatus
Univerſi mali finis.
Propter nostras Regni mores, Apertæ sunt per Vos fo-
Dulcedine pacis miræ (res
Datis gressum corde svavi, Vt antea Vestri Avi
Quæq; gens hoc amet scire
Pro labore phneumatico, In hoc sinu Sarmatico
Vobis tutum est dormire.
Vbi o Rex stas vel sedes, Ad Regios vestros pedes
Aures nostras opponamus,
Quidquid Illi pessum dabunt, Jā sterili terræ dabūt
Quod excrescet lauri Ramus,
Inde Vobis Rex AVGVSTE, Restaurandus per
Cum Colossis & Pergamus. (nos juste
C₂ Trium-

Triumfante ex hoc lauro, Cæli alti pluant auro
1059. Tam in Vos, quam iu Senatū,
Non aliud, sed hoc pono, Corā Vestro Regis Throno
Deitatis plenum datum,
Per quod Dei munus tale, Vive salvus Rex & ave
Colum frange Regni Fatum.
Nam gens habet hoc perentē, Quod Filius postparentē
A Polonis non transivit,
Prima causā sortū harum, Quod jactura alearum
Sic cecidit & sic ivit
Quisq; oīe dicet puro, Jam sub Rege hoc securo
Polonia non perivit.
Non perivit, & non perit, Sed augmentū Regni erit,
Sub eodem Dominatu
Per easdem Majestates, Liberrimi sunt penates,
à Hostili devoratu
Et quod erat sub suspecto, Respublica in perfecto
Optimoq; erit Statu.
Propterea sæcla multa, Vive ô Rex & exulta,
Similiter quisq; status
Ob Vestraq; hæc Decreta, Vivant & hi lustra læta
Qui ad Vestrum spectant latus,
Si vim fert styx per Cyclopem, Vobis suam addet
DEVS ipse Incarnatus (opem
Incarnati vi Divina, Rex etiam & Regina
Cum tremore Vos ascendo,
Quousq; in Mundo dego, Maieſtati Vestræ ego
Libertatem meam vendo,
Mercedemq; quam hac navi, Fonte eo transportavi,
Simul meum recomendo.
In hac mea servitute, Vestræ ô Rex pro salute
Mortis necem nunquam sperno,
Cum Pallade simul Dea, Et Minerva rudi ea
Ad benignas plantas sterno,
Quòd es Clemens, si hoc credam, suscipito eam Schædam
à Subdito æviterno.

SERENISSIMÆ MAIESTATIS VESTRÆ

Humillimus servus et pedisequa
Basilius Denisewicz.

Biblioteka Jagiellońska

stdr0023854

